

Byrådssak /19

Saksframstilling

Vår referanse: 2019/66247-1

Plassering av Ekserserhuset i Baneveien.

Hva saken gjelder:

Ekserserhuset har i mange år vært lagret på Askøy i påvente av gjenoppføring på egnet tomt. Opprinnelig stod huset på Engen. Det er en lang historie knyttet til bygget:

Eksersershuset var en trebygning med grunnflate på hele 460 m². Det var 31 meter langt, 15,7 meter bredt og 11,5 meter høyt. Det var oppført på Engen/Jonsvollkvartalet i Bergen omkring 1820, tilknyttet den militære ekserserplassen på samme sted.

Borgervæpningen i Bergen hadde Eksersersplassen og Eksersershuset som arena fram til de flyttet utendørsaktiviteten til Årstad i 1927. En rekke foreninger, blant andre Bergens Arbeiderforening i 1850, avholdt sine møter her, og lokalet hadde plass til omtrent tusen mennesker. Fra 1860 til 1863 hadde byens første turnforening trenings- og oppvisningslokale her, og senere kom andre idrettsforeninger til. I 1873 ble det avholdt et minnemøte over Leiv Eriksson i bygget, og mens Bjørnstjerne Bjørnson var hovedtaler, underholdt Ole Bull og Edvard Grieg for første og siste gang sammen. I 1886 ble Høstutstillingen holdt i lokalet. Det Dramatiske Selskab kjøpte Ekserserhuset på tvangsauksjon i 1909, og siden var det kulisselager for Den Nasjonale Scene i mange år.

Et privat selskap kjøpte opp eiendommene i området på 1980- og 90 tallet, og bygningen ble stående til nedfalls. Bystyret vedtok i år 2000 å demontere det. Ekserserhuset ble fjernet året etter mot løfter fra huseier om å bekoste gjenreising i samme område. Kvartalet er i dag revet og tomten bebygget av Sparebank1Vest, Materialene fra Eksersershuset ligger fortsatt nedpakket på Askøy.

Det er i den senere tid kommet opp flere forslag om plassering og gjenreising av Ekserserhuset. Blant annet er det foreslått plassert på kommunal tomt i Baneveien, i bakkant av Nøstegaten. En interessegruppe (bl.a. Bergen Sentrum) med Cubus arkitekter i front har lansert samme ide. Dette for å gi pepperkakebyen et permanent lokale, samt etablere et underjordisk anlegg for det de kaller et «byutviklingssenter». Gruppen har hatt en presentasjon for byrådet om sine planer, og vil legge frem en mulighetsstudie i løpet av høsten 2019. Gruppen ønsker å gå i gang med et reguleringsarbeid for eventuelt å muliggjøre prosjektet.

Byrådets vurdering og anbefaling/konklusjon:

Bergen kommune ved byrådsavdeling for finans, innovasjon og eiendom er grunneiere for store deler av det aktuelle arealet.

Byråden stiller seg positiv til at interessegruppen starter opp en reguleringsprosess.

Likeledes er byråden positiv til å feste bort arealet i Baneveien dersom reguleringen viser at anlegget kan bygges. Premissene ved en eventuell festeavtale må man imidlertid komme tilbake til.

Det er viktig at Ekserserhuset finner sin endelige plassering og blir gjenoppført i byen.

Vedtakskompetanse:

Byrådets fullmakter pkt. 2.4. Driftsansvar. Byrådet har ansvar og myndighet til å forestå den løpende drift av kommunens virksomhet.

Byråd for finans, innovasjon og eiendom innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

Byrådet mener den aktuelle tomten i Baneveien, den såkalte krigsskadetomten, gnr. 165, bnr. 1037, er best egnet til plassering av Ekserserhuset og er derfor positiv til at interessegruppen starter opp en reguleringsprosess. Byrådet er også positiv til å feste bort dette arealet i Baneveien dersom reguleringen viser at anlegget kan bygges.

Dato: 5. september 2019

Håkon Pettersen
Byråd for finans, innovasjon og eiendom

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

Presentasjon fra Cubus arkitekter av 6. august 2019